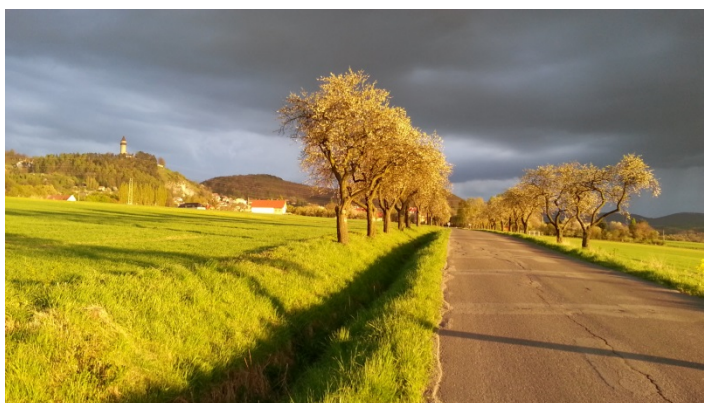

Závěrečná zpráva o řešení projektu „Průzkum návštěvnických preferencí v Geoparku Podbeskydí“

Zpracoval: RNDr. Marek Banaš, Ph.D.

Spolupráce: Mgr. Eva Jirásková, Mgr. David Zahradník

<http://www.marekbanas.com>

email: marekban@centrum.cz, tel. 605-567905

Červenec 2014

Obsah:

1. Úvod.....	3
1.1 Zadání	3
1.2 Cíl průzkumu	3
2. Metodika	3
3. Prezentace výsledků.....	6
4. Shrnutí.....	19
Přílohy.....	22

1. Úvod

1.1 Zadání

Předmětem předkládané zprávy je prezentace výsledků realizovaného průzkumu návštěvnických preferencí na čtyřech vybraných lokalitách v Geoparku Podbeskydí formou dotazníkového šetření.

V rámci provedených prací byla realizována příprava dotazníku pro návštěvníky Geoparku Podbeskydí s 10 otázkami, zajištění dotazníkového průzkumu na čtyřech lokalitách v rámci Geoparku Podbeskydí, konkrétně: přírodní památka (PP) Prameny Zrzávky (v Hostašovicích), přírodní rezervace (PR) Svinec (u Nového Jičína), PP Hukvaldy a v centru města Štramberk, zpracování získaných dat o návštěvnosti a jejich zhodnocení. Minimální počet respondentů byl zadavatelem stanoven na 300.

Zadavatelem díla je Občanské sdružení Hájenka se sídlem Janíkovo sedlo 36, 742 21 Koprivnice.

1.2 Cíl průzkumu

Cílem průzkumu bylo získání vybraných kvalitativních dat o návštěvnických území Geoparku Podbeskydí. Získaná data budou důležitým podkladem pro budoucí práci s návštěvníky a usměrňování návštěvnosti na území Geoparku Podbeskydí. Lze přepokládat, že výsledky průzkumu návštěvnosti poslouží nejen objednateli, tj. občanskému sdružení Hájenka, ale také orgánům veřejné správy a odborné veřejnosti z řad organizací zabývajících se managementem cestovního ruchu v území. Využití získaných dat je vhodné např. při plánování práce s návštěvníky a pro zlepšení interpretace geologického dědictví Geoparku Podbeskydí. Zjišťovány byly informace především o motivaci navštívit území (zábava, odpočinek, kultura, příroda, památky, atp.), délce pobytu, bydlišti, spokojenosti s návštěvnickou či interpretační infrastrukturou.

2. Metodika

Dotazníkový formulář (viz příloha) byl sestaven na základě zkušeností zhotovitele s realizací obdobných průzkumů návštěvnické veřejnosti z jiných lokalit (např. CHKO Křivoklátsko, CHKO Jeseníky, CHKO Beskydy, KRNAP) a v úzké spolupráci se zástupcem zadavatele, tak aby co nejlépe reflektoval požadavky na potřebná kvalitativní data o návštěvnických území Geoparku Podbeskydí.

Připravené dotazníkové formuláře byly předloženy respondentům na čtyřech lokalitách v Geoparku Podbeskydí, které reprezentují očekávanou odlišnou strukturu návštěvnosti na území Geoparku Podbeskydí. Konkrétně se jednalo o následující lokality: PP Prameny Zrzávky (v Hostašovicích), *dále jen Zrzávka*, PR Svinec (u Nového Jičína), *dále jen Svinec*, PP Hukvaldy, *dále jen Hukvaldy* a v centru města Štramberku. První dvě lokality, tj. Zrzávka

a Svinec reprezentují turisticky méně navštěvované, klidovější lokality. Naopak lokality Hukvaldy a Štramberk patří mezi turisticky nejexponovanější lokality v Geoparku Podbeskydí.

Tazatelé byli proškoleni v metodice dotazování. Dotazování bylo provedeno v letním období po dva víkendy v průběhu června (předprázdninové období) a července 2014 (letní prázdniny), zpravidla v době od 9 do 17 hodin. Konkrétní doba dotazování na jednotlivých lokalitách byla pro zajištění reprezentativnosti nasbíraného vzorku optimalizována dle aktuálního počtu získaných dotazníků, neboť lokality šetření vykazují velice odlišnou atraktivitu návštěvnosti. Konkrétní údaje o datu a době dotazování jsou patrné z následující tabulky.

Lokalita	28.6.2014	5.7.2014	6.7.2014
Zrzávka	9 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
Svinec	8 ³⁰ - 17 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
Štramberk	9 ⁰⁰ - 17 ³⁰	8 ³⁰ - 17 ⁰⁰	-
Hukvaldy	8 ³⁰ - 15 ³⁰	8 ³⁰ - 17 ⁰⁰	-

Počasí během dotazování bylo po oba dotazovací víkendy reprezentativní (typické letní počasí), zpravidla s polojasnou oblohou, s teplotou během dne cca 20-25°C, v sobotu 5.července se během odpoledne objevily na dotazovacích profilech přeháňky a ochladilo se.

Respondenti byli vybíráni náhodným výběrem a dotazníky vyplňovali buď samostatně, nebo metodou řízeného rozhovoru, pokud to respondent preferoval nebo to vyžadovala situace. Dotazníky byly k vyplnění předkládány pouze respondentům vizuálně starším 14 let. Práce tazatelů byla průběžně kontrolována osobní přítomností členů týmu projektu (inkognito, šlo o členy týmu, kteří nebyli tazatelům známi) na všech dotazovacích místech.

Celkem bylo během průzkumu sesbíráno 514 vyplněných dotazníků, z toho pro další zpracování bylo použito 509 kompletně vyplněných dotazníků, tj. o 209 ks více než bylo požadováno zadavatelem. Z celkového počtu bylo 89 získáno na Zrzávce, 86 na Svinci, 160 ve Štramberku a 174 v Hukvaldech. Uvedený počet dotazníků lze považovat za reprezentativní, dostatečný pro interpretaci získaných dat a vytvoření představy o profilu návštěvníka Geoparku Podbeskydí, resp. všech čtyřech dílčích lokalit. Na lokalitách Hukvaldy a Štramberk byl získán a zpracován větší objem dotazníků z důvodu výrazně vyšší návštěvnosti těchto lokalit a očekávané větší heterogenity návštěvníků na těchto dvou profilech. Celkem cca 160 oslovených návštěvníků odmítlo dotazník vyplnit.

Foto 1: Pohled na dotazovací stanoviště na Zrzávce.

Foto 2: Pohled na dotazovací stanoviště na Svinci.

Foto 3: Pohled na dotazovací stanoviště ve Štramberku.

Foto 4: Pohled na dotazovací stanoviště na Hukvaldech.

3. Prezentace výsledků

Níže je uveden komentovaný přehled hlavních zjištěných kvalitativních dat o návštěvnických Geoparku Podbeskydí. Získané údaje jsou většinou uvedeny v členění po jednotlivých lokalitách a dále souhrnně pro všechny lokality dohromady. Základní socio-demografické údaje o návštěvnických jako věk, pohlaví, vzdělání, národnost, zaměstnání a bydliště jsou zpracovány souhrnně pro všechny dotazovací lokality dohromady.

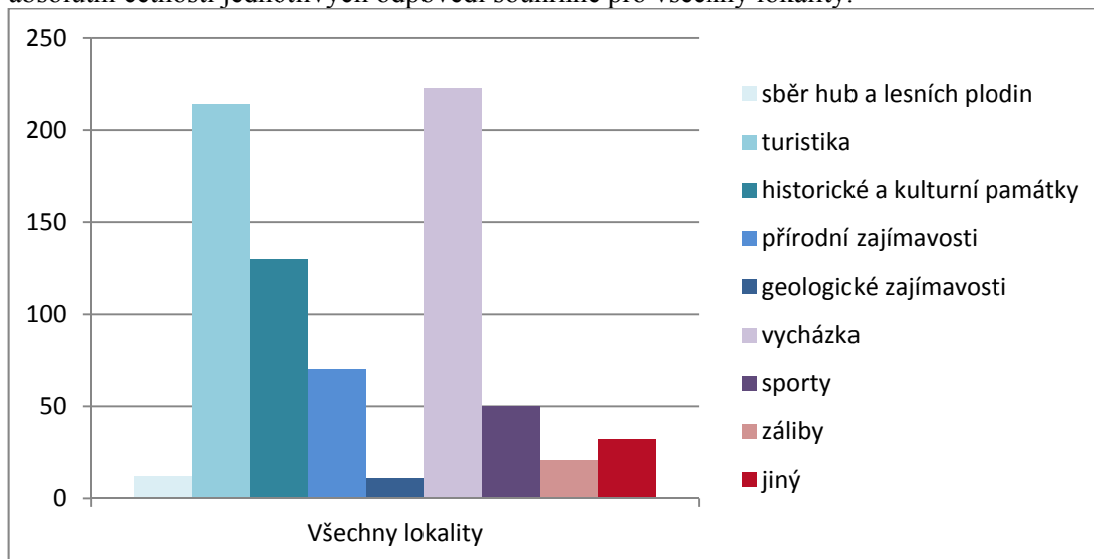
Hlavní zjištěné výsledky:

Důvod návštěvy:

Respondenti mohli zvolit mezi devíti nabízenými důvody dva převažující důvody jejich aktuální návštěvy Geoparku Podbeskydí, přičemž u některých odpovědí měli k dispozici možnost slovní rozšířené odpovědi.

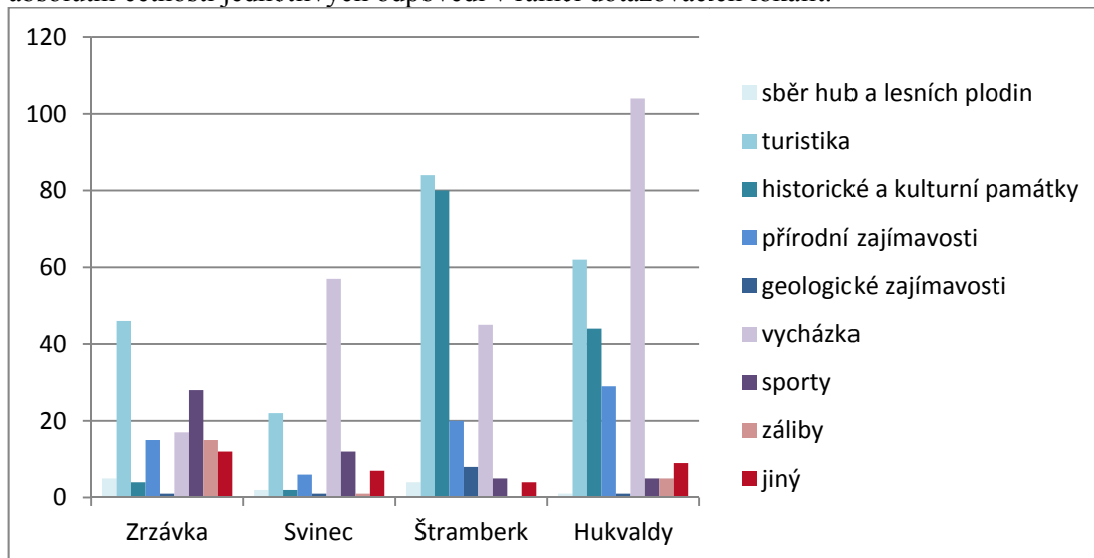
V rámci všech lokalit dohromady byla výrazně převažujícím důvodem návštěvy vycházka a turistika. Dále jako převažující důvod následují historické a kulturní památky a přírodní zajímavosti. S menší četností dále návštěvníci uváděli sporty, záliby a jiné důvody. Mezi uváděnými sporty převažovala cyklistika a běh. Mezi zálibami návštěvníci nejčastěji uváděli kolo či kulturu, 5 respondentů uvedlo jako důvod návštěvy pivo. V jiných důvodech se nejčastěji objevovala návštěva, koncert a citový vztah k lokalitě. Dále lze namátkou uvést geocaching, koncert, vernisáž a romantickou dovolenou. Ostatní nabízené možnosti využívali respondenti minimálně. Nabízenou možnost - geologické zajímavosti návštěvníci označili pouze zcela okrajově, konkrétně 11 respondentů a sběr hub a lesních plodin označilo jen 12 respondentů.

Graf 1: Dva převažující důvody aktuální návštěvy v Geoparku Podbeskydí vyjádřené absolutní četností jednotlivých odpovědí souhrnně pro všechny lokality.

Mezi jednotlivými lokalitami jsou patrné poměrně velké rozdíly. Např. na Hukvaldech a Svinci byla nejčastějším převažujícím důvodem vycházka. Ve Štramberku respondenti nejčastěji uváděli nejen vycházku, ale i návštěvu historických a kulturních památek. Z průzkumu dále vyplynulo, že na Zrzávku zavítalo mnoho návštěvníků kvůli sportu, zde návštěvníci také nejčastěji uváděli jako konkrétní druh sportu cyklistiku. Na Svinci mezi uváděnými sporty převažoval běh. Na Štramberku a Hukvaldech byl podíl primárních sportovců minimální. Za geologickými zajímavostmi vyrazilo nejvíce návštěvníků (8 z 11 uvedených) v lokalitě Štramberk.

Graf 2: Dva převažující důvody aktuální návštěvy v Geoparku Podbeskydí vyjádřené absolutní četností jednotlivých odpovědí v rámci dotazovacích lokalit.

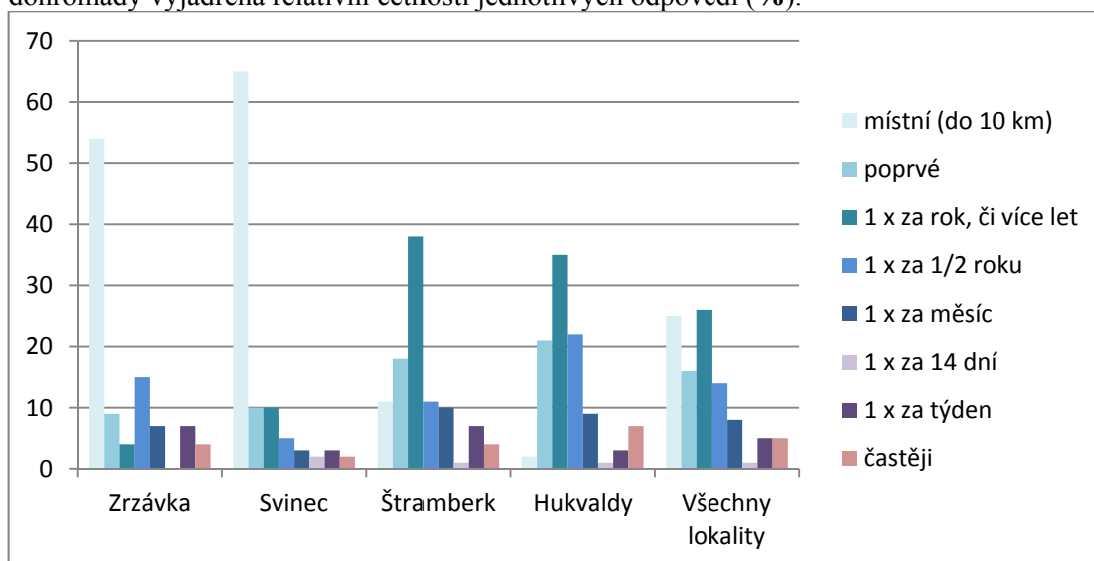

Frekvence návštěvy:

V rámci všech lokalit dohromady jsou prakticky vyrovnané skupiny místních návštěvníků (uváděná možnost - „místní či do 10 km“) a sporadictí návštěvníci Geoparku Podbeskydí (uváděná možnost - „1-krát za rok či více let). Každá z těchto skupin návštěvníků zahrnuje přibližně 25% návštěvníků. Dále jsou poměrně vyrovnané uváděné možnosti „poprvé“ a „1-krát za ½ roku“. Téměř 10 % všech respondentů uvedlo, že Geopark Podbeskydí navštěvují 1-krát za měsíc. Další tři zbylé možnosti zvolilo jen cca 10 % všech dotázaných.

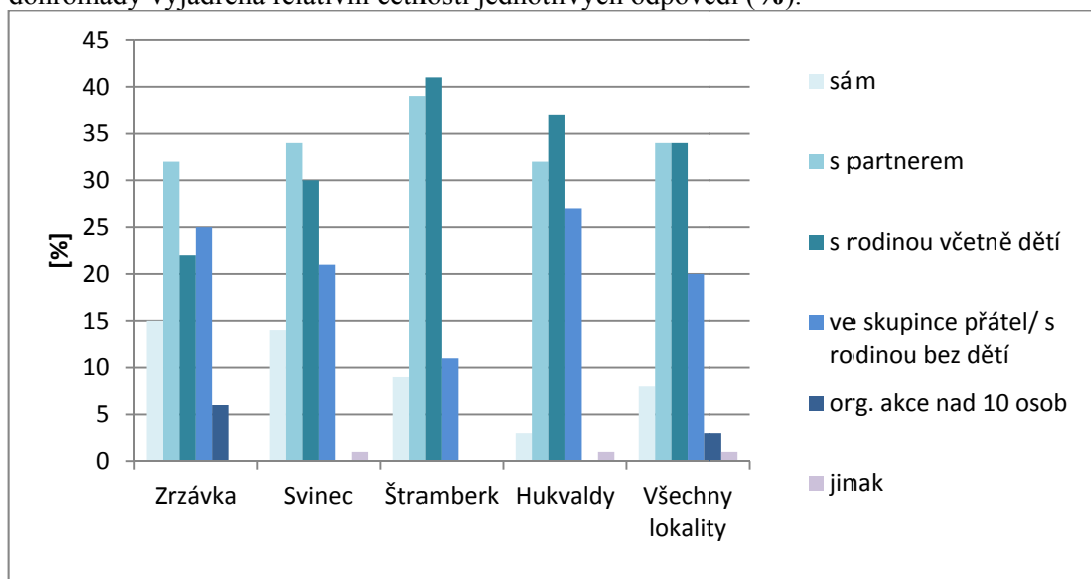
Značné rozdíly jsou však patrné mezi jednotlivými lokalitami. Na Zrzávce a Svinci s velikým odstupem převažují „místní“ návštěvníci (54, resp. 65 %). Naopak ve Štramberku a na Hukvaldech jsou ve vzorku nejčastěji zastoupeni sporadictí návštěvníci, kteří zvolili možnost „1-krát za rok či více let“ (38, resp. 34 %).

Graf 3: Frekvence návštěvy na jednotlivých lokalitách a všech dotazovacích místech dohromady vyjádřená relativní četností jednotlivých odpovědí (%).

Forma pobytu návštěvníků:

Zde respondenti uváděli, s kým si organizují svůj aktuální pobyt v Geoparku Podbeskydí. Z pohledu všech lokalit dohromady téměř 35 % dotázaných dorazilo buď s partnerem, nebo stejné množství s rodinou včetně dětí. Téměř 20 % respondentů vyrazilo ve skupince přátel či s rodinou bez dětí. Z analýzy dále vyplývá, že nejčastěji s sebou návštěvníci měli jedno až dvě děti. Maximální počet uvedených dětí byl 3. V uváděné kategorii – „jinak“, se objevovala pouze slovní odpověď – „se psem“.

Zajímavý je rozdíl mezi jednotlivými lokalitami. Lokality Štramberk a Hukvaldy jsou nejčastěji navštěvovány rodinami s dětmi, naopak lokality Zrzávka a Svinec nejčastěji navštěvují páry bez dětí. Zde je však nutno dodat, že rodiny s dětmi jsou z hlediska početnosti hned následující skupinou návštěvníků s relativně malým odstupem v zastoupení. Jediná organizovaná skupina deseti a více osob byla během výzkumu zastížena pouze na Zrzávce (cca 5 % dotázaných).

Graf 4: Forma pobytu návštěvníků na jednotlivých lokalitách a všech dotazovacích místech dohromady vyjádřená relativní četností jednotlivých odpovědí (%).**Další cíle návštěvy v Geoparku Podbeskydí:**

V této otázce mohli respondenti uvést, jaká další místa v Geoparku Podbeskydí hodlají během svého aktuálního pobytu navštívit. Počet míst nebyl nijak omezen. Níže je uveden přehled 10 nejčastějších odpovědí dle jednotlivých lokalit a souhrnně pro všechna dotazovací místa, v závorce je uvedena absolutní četnost odpovědi.

Zrzávka: Štramberk (24), Javorník (23), Starý Jičín (18), Geopark (8), Hostašovice (8), Nový Jičín (8), Hukvaldy (6), Svinec (6), Tichavská Hůrka (4) a Radhošť (4).

Svinec: Štramberk (29), Starý Jičín (19), Javorník (15), Čerťák (8), Kunín (5), Nový Jičín (4), Radhošť (3), Zrzávka (3), Palackého jezera (2) a Kacabaja (1).

Štramberk: Hukvaldy (42), Kopřivnice (27), Radhošť (16), Šipka (16), Starý Jičín (10), Štramberk (5), Lešná (3), Pustevny (3), Rožnov pod Radhoštěm (3) a Javorník (2).

Hukvaldy: Štramberk (39), Hukvaldy (5), Kopřivnice (5), Radhošť (5), Hostašovice (2), Kozlovice (2), Kubánkov (2), Morávka (2), Solán (2) a Straník (2).

Všechny lokality souhrnně: Štramberk (94), Hukvaldy (53), Starý Jičín (47), Javorník (40), Kopřivnice (32), Radhošť (28), Šipka (16), Nový Jičín (12), Hostašovice (10) a Čerťák (8).

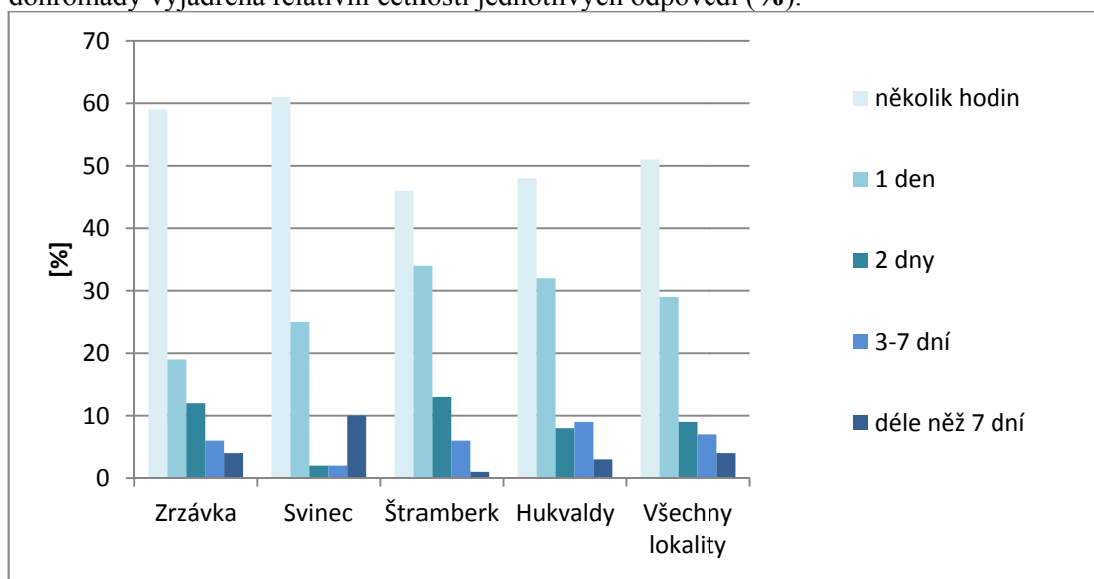
Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že polovina všech dotázaných navštívila nebo měla v úmyslu v rámci svého aktuálního pobytu navštívit Štramberk (254 z 509 respondentů). Pro návštěvníky jsou výrazně atraktivní také lokality Hukvaldy, Starý Jičín a Javorník.

Například Hukvaldy plánovalo navštívit cca 25 % respondentů zastižených ve Štramberku. Také návštěva Kopřivnice je mezi návštěvníky Štramberku značně populární. Malá část návštěvníků Zrzávky plánovala aktuálně navštívit i Svinec a naopak.

Délka pobytu:

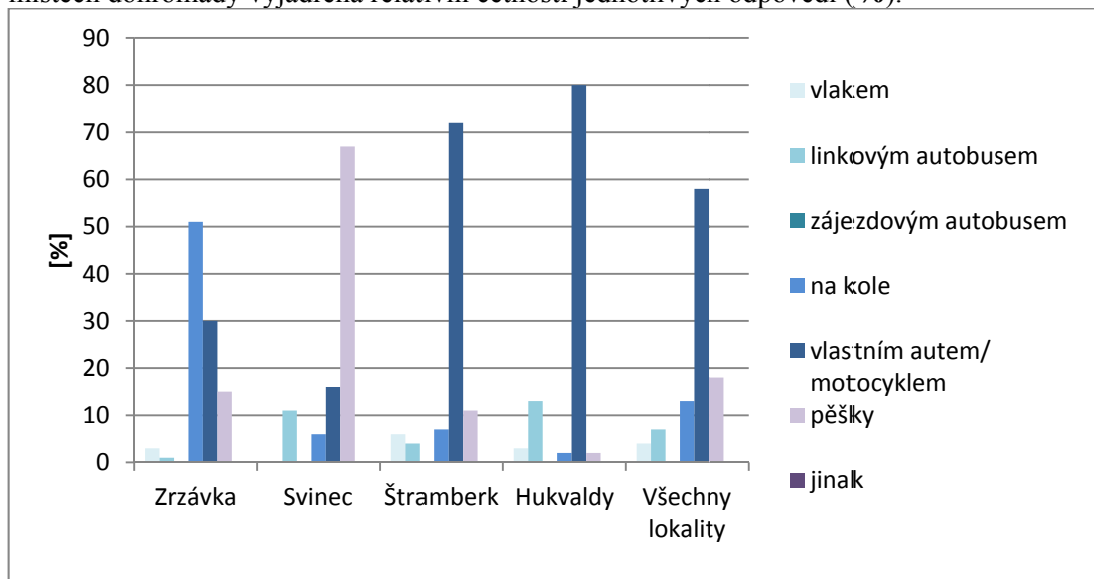
V Geoparku Podbeskydí převažují krátkodobí návštěvníci. Mírná nadpoloviční většina všech návštěvníků zde pobývá pouze několik hodin, v případě Svince a Zrzávky „několika hodinová“ návštěvníci tvoří dokonce kolem 60 %. Na Štramberku a Hukvaldech je relativně vysoké zastoupení jednodenních návštěvníků, konkrétně kolem 30 % respondentů. Jejich pobyt v území je zřejmě oproti Zrzávce a Svinci o něco delší také díky rozlehlosti těchto dvou lokalit, resp. větší nabídce aktivit ve Štramberku a Hukvaldech. Poměrně překvapivý je podíl návštěvníků, kteří v Geoparku Podbeskydí tráví déle než 7 dní v lokalitě Svinec (cca 10 % dotázaných v této lokalitě), při podrobnějším pohledu na získaná data však bylo patrné, že se jedná o místní obyvatele. Necelých 20 % návštěvníků Geoparku zde tráví minimálně jednu noc.

Graf 5: Délka pobytu návštěvníků na jednotlivých lokalitách a všech dotazovacích místech dohromady vyjádřená relativní četností jednotlivých odpovědí (%).

Způsob dopravy:

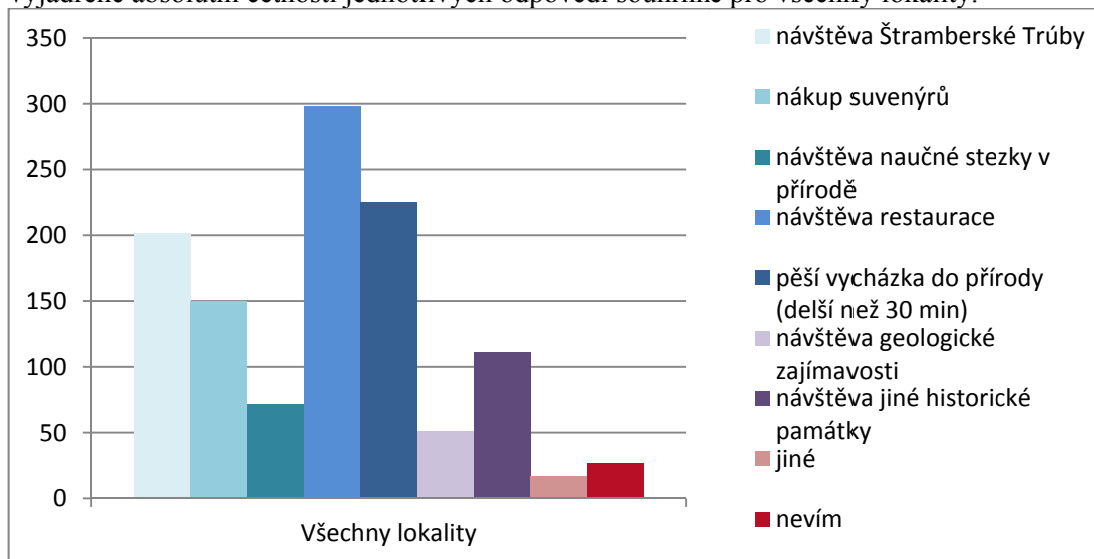
Pokud se podíváme na všechny lokality souhrnně, zjistíme, že nejčastějším způsobem dopravy bylo využití vlastního automobilu či motocyklu (téměř 60 % všech dotázaných).

Mezi jednotlivými lokalitami jsou však patrné poměrně markantní rozdíly. Například na Zrzávku dorazilo přes 50 % návštěvníků na kole, na Svinec téměř 70 % návštěvníků pěšky. Nejméně návštěvníků pěšky dorazilo na lokalitu Hukvaldy (cca 2 %), kde je zároveň nejvyšší zastoupení návštěvníků, kteří dorazili vlastními vozidly (cca 80 %), což je dáno mimo jiné její částečnou odlehlostí, ale zejména značným rozptylem místa bydliště návštěvníků (viz níže). Přibližně 10 % návštěvníků využilo pro dopravu na lokalitu Svinec a Hukvaldy linkový autobus.

Graf 6: Způsob dopravy návštěvníků na jednotlivých lokalitách a všech dotazovacích místech dohromady vyjádřená relativní četností jednotlivých odpovědí (%).**Další aktivity v Geoparku Podbeskydí:**

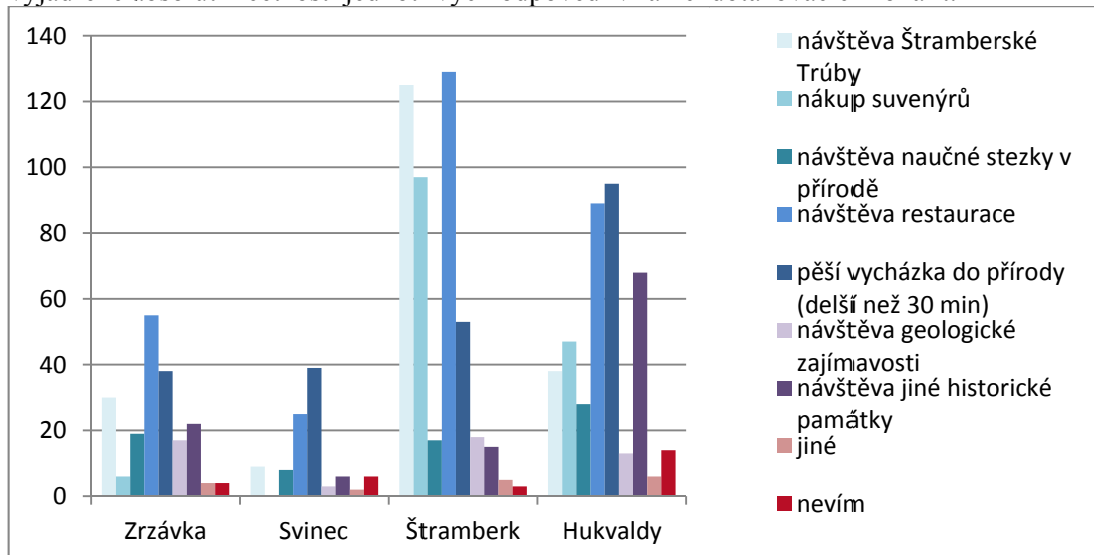
Návštěvníci zde uváděli další aktivity, které hodlají podniknout v rámci své aktuální návštěvy geoparku, přičemž u některých odpovědí měli možnost slovní rozšířené odpovědi. Počet odpovědí nebyl v tomto případě nijak omezen. Více než polovina všech respondentů plánovala během své aktuální návštěvy zajít do restaurace. Druhou nejčastější aktivitou byla procházka do přírody v délce 30 minut a více. Třetí nejčastější aktivitou návštěvníků byla návštěva Štramberské Trúby, logicky zejména u návštěvníků v lokalitě Štramberk. Poměrně značná část návštěvníků během svého pobytu také nakoupila suvenýry či zašla na prohlídku jiné historické památky.

Mezi jinými aktivitami návštěvníci uváděli např. návštěvu arboreta, výstavy, koncertu a dále focení, kolo a běh. Pro zajímavost je možno uvést, že návštěva některé z geologických zajímavostí patřila mezi nejméně uváděné další aktivity, konkrétně v 51 případech (cca 10 % všech respondentů).

Graf 7: Další plánované aktivity během aktuální návštěvy v Geoparku Podbeskydí vyjádřené absolutní četností jednotlivých odpovědí souhrnně pro všechny lokality.

Dle očekávání návštěvníci Štramberku téměř nejčastěji plánovali návštěvu Štramberské Trúby (společně s návštěvou restaurace) a dále nákup suvenýrů.

Na Hukvaldech mírně převažující část návštěvníků plánovala pěší procházku v přírodě delší než 30 minut (zřejmě návštěvu zdejší obory) a návštěvu jiné historické památky, v tomto případě se patrně nejčastěji jednalo o zdejší hrad Hukvaldy.

Graf 8: Další plánované aktivity během aktuální návštěvy v Geoparku Podbeskydí vyjádřené absolutní četností jednotlivých odpovědí v rámci dotazovacích lokalit.

Spokojenost návštěvníků se stávající nabídkou služeb, aktivit atd.:

V rámci této otevřené otázky mohli respondenti specifikovat, zda jim v Geoparku Podbeskydí něco chybí, či se zde nachází v nedostatečné podobě. Výrazná většina návštěvníků, konkrétně 74 % je v území spokojena se stávající nabídkou aktivit a služeb. Z tabulky níže vyplývá, že nejméně spokojených návštěvníků bylo v lokalitě Svinec, naopak nejvíce spokojených v lokalitě Štramberk. Velice nízký počet nespokojených návštěvníků ve Štramberku je pravděpodobně dán širokou nabídkou služeb, aktivit a turistické infrastruktury v této lokalitě.

Lokalita	Uvedení konkrétních odpovědí v % respondentů	
	- uvedli konkrétní nedostatky	- nic jim nechybí, jsou spokojeni
Zrzávka	27	73
Svinec	48	52
Štramberk	8	92
Hukvaldy	32	68
Všechny lokality	26	74

Pokud se podíváme na konkrétní odpovědi dle jednotlivých lokalit, zjistíme, že na Zrzávce návštěvníci nejčastěji postrádali cyklostezky (uvedeny i dva konkrétní příklady – ze Zrzávky směr Valašské Meziříčí a úsek Nový Jičín – Hostašovice), dále občerstvení (uvedeno 5 x), skulptury (2 x), turistická odpočívadla (2x), půjčovnu kol (2 x) a úpravu a obnovu vodních pramenů (2 x). Ostatní možnosti už byly uvedeny pouze jedenkrát, namátkou je možno uvést: kartografickou mapu okolí, turistické značení a výstavu přírodních zajímavostí přímo v přírodě.

Na Svinci návštěvníci nejčastěji postrádali lavičky (uvedeny 4x), informace (4 x), značení v terénu (3 x), rozhlednu (2 x) a popsané panomaratické okruhy kam je vidět (2 x). Ostatní možnosti už byly uvedeny pouze jedenkrát, namátkou je možno uvést: běžeckou stopu, cyklostezky, koupaliště a hřiště pro seniory.

Ve Štramberku návštěvníci nejčastěji postrádali pouze parkoviště (uvedeno 5x). Ostatní možnosti už byly uvedeny pouze jedenkrát, namátkou je možno uvést: dětské hřiště, občerstvení, trhy, pitnou vodu, reklamu místních producentů a rybník.

Na Hukvaldech turisté nejčastěji postrádali koše (uvedeny celkem 21 x), dále záchody (10 x), lavičky a odpočívadla (8x), parkoviště (3x), bankomat (2x), kemp (2x), pitnou vodu (2x), autobusové spojení v neděli (2x) a klid (2x). Ostatní možnosti už byly uvedeny pouze jedenkrát, namátkou je možno uvést: aktivity pro rodiče s dětmi, koupaliště, občerstvení a Hukvaldské pivo.

Pokud se podíváme na celkovou četnost jednotlivých odpovědí souhrnně pro všechny lokality, zjistíme, že návštěvníkům nejčastěji chyběly tyto věci:

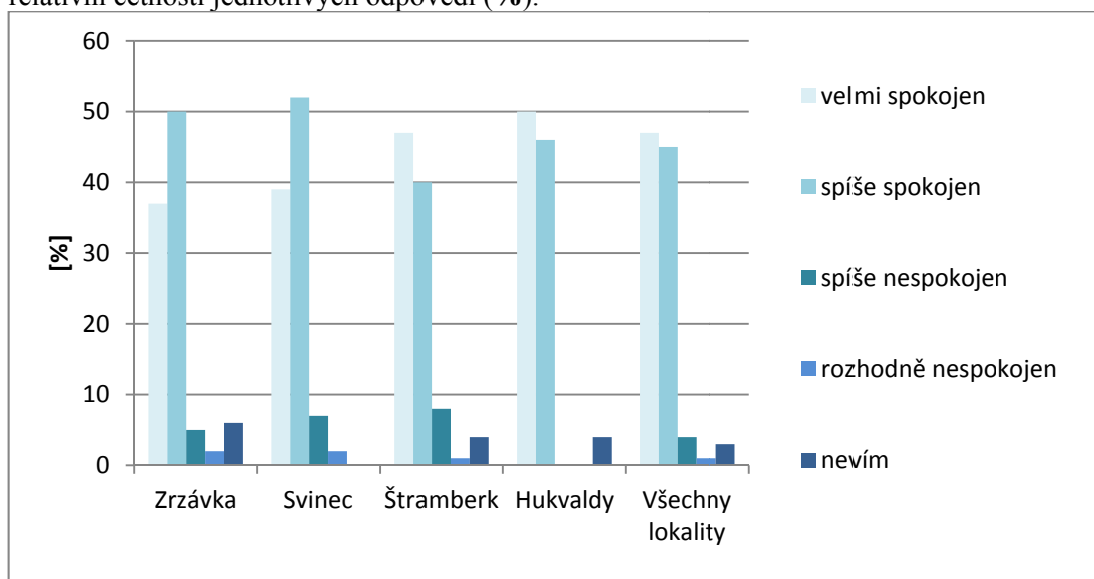
- koše (21x)
- lavičky a turistická odpočívadla (14 x)
- záchody (11 x)
- cyklostezky (10 x)
- parkoviště (8x)
- občerstvení (7 x)
- turistické značení a úprava turistických stezek (7 x)

Ostatní odpovědi se vyskytovaly méně než 3-krát v celém vzorku.

Spokojenost s kvalitou naučných stezek a informačního značení v terénu:

Na všech lokalitách převažovali velmi spokojení a spíše spokojení návštěvníci, což ukazuje na relativně solidní úroveň terénních informačních prvků v místech dotazování. Na druhou stranu se na každé z lokalit objevilo určité procento spíše nespokojených a rozhodně nespokojených návštěvníků. Tento výsledek by však rozhodně neměl znamenat, že je vhodné rezignovat na další terénní informační a interpretační infrastrukturu pro návštěvníky. Ve sledovaném vzorku je totiž značně zastoupena kategorie „spíše spokojených“ návštěvníků, kteří v lokalitách Svinec a Zrzávka dokonce převažují. Lze přepokládat, že případně vybudované nové, moderní prvky interpretace místního dědictví pro návštěvníky geoparku mohou výrazněji zvýšit zastoupení kategorie „velmi spokojených“ návštěvníků.

Graf 9: Spokojenost návštěvníků s kvalitou naučných stezek a informačního značení v terénu na jednotlivých lokalitách a všech dotazovacích místech dohromady vyjádřená relativní četností jednotlivých odpovědí (%).

Povědomost o existenci Geoparku Podbeskydí:

Respondenti byli tázáni, zda reflektují, případně jak dlouho již ví o existenci Geoparku Podbeskydí. V souhrnu za všechny lokality a také ve Svinci, Štramberku a Hukvaldech se naprostá většina návštěvníků (cca 2/3) dozvěděla o existenci Geoparku až od tazatele při vyplňování dotazníku. Pouze cca 20 % respondentů na těchto lokalitách vědělo o existenci geoparku již déle než rok.

Výrazně jiná však byla situace mezi návštěvníky Zrzávky. Zde byl podíl návštěvníků, kteří o existenci Geoparku Podbeskydí předtím nevěděli pouze mírně přes 50 % a návštěvníci, kteří o jeho existenci věděli déle než rok, tvořili téměř 45 % sledovaného vzorku.

Graf 10: Povědomost o existenci Geoparku Podbeskydí na jednotlivých lokalitách a všech dotazovacích místech dohromady vyjádřená relativní četností jednotlivých odpovědí (%).

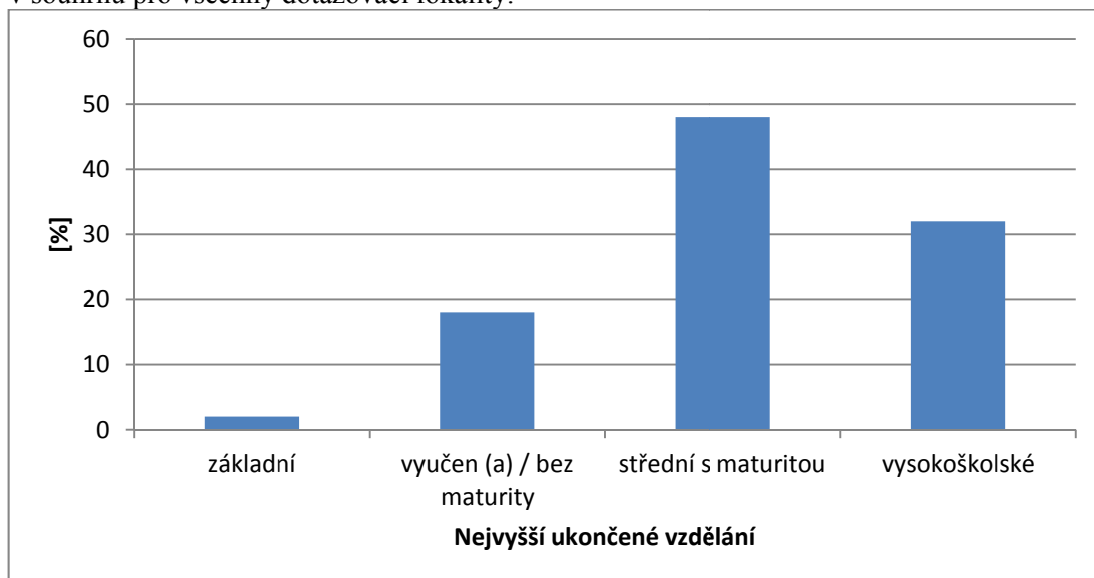

Základní socio-demografické údaje o návštěvnicích:

Vzdělání návštěvníků:

Ve struktuře respondentů převažovali návštěvníci se středoškolským vzděláním s maturitou (48 %). Ve srovnání s populací ČR je zřejmé, že zejména počet respondentů s vysokoškolským vzděláním je velmi vysoký (v rámci zastížených návštěvníků tvoří tato skupina 32 %). Základní vzdělání nejčastěji uváděli jednak zřejmě dosavadní studenti ve věkové kategorii 15-19 let a pak respondenti ve věkové kategorii 45-59 let.

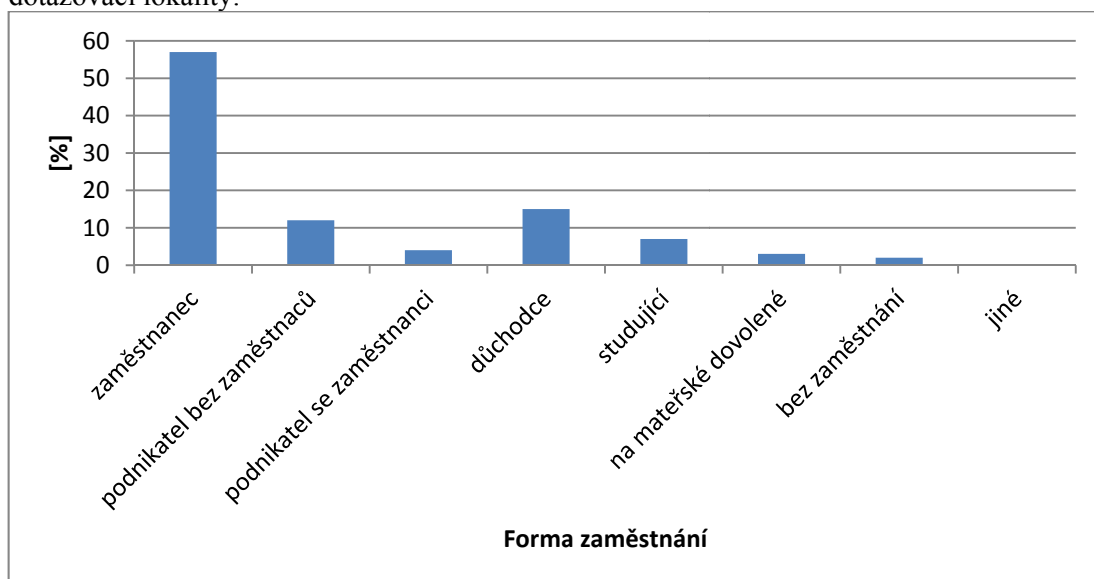
Graf 11: Nejvyšší ukončené vzdělání dotazovaných návštěvníků (v % respondentů) v souhrnu pro všechny dotazovací lokality.

Zaměstnání návštěvníků:

Ve sledovaném vzorku výrazně převažovali návštěvníci se zaměstnaneckým poměrem (57 %), dále následovali důchodci (15 %) a podnikatelé bez zaměstnanců (12 %). Uvedená situace koreluje se strukturou zaměstnání populace ČR. Zbývajících 16 % dotazovaných volilo mezi jednotlivými odpověďmi v tomto pořadí: studující (7 %), podnikatel se zaměstnanci (4 %), na mateřské dovolené (3 %), bez zaměstnání (2 %) a jiné (méně než 1 %). Zastižený nízký počet nezaměstnaných sice nekoreluje s tím, že většina dotazovaných pochází z Moravskoslezského, případně Olomouckého kraje, což jsou kraje typické vysokou nezaměstnaností. Je však třeba vzít v potaz, že dotazování probíhalo mezi vyznači volnočasových aktivit, které vyžadují výdej finančních prostředků, což do určité míry eliminuje tuto skupinu obyvatel.

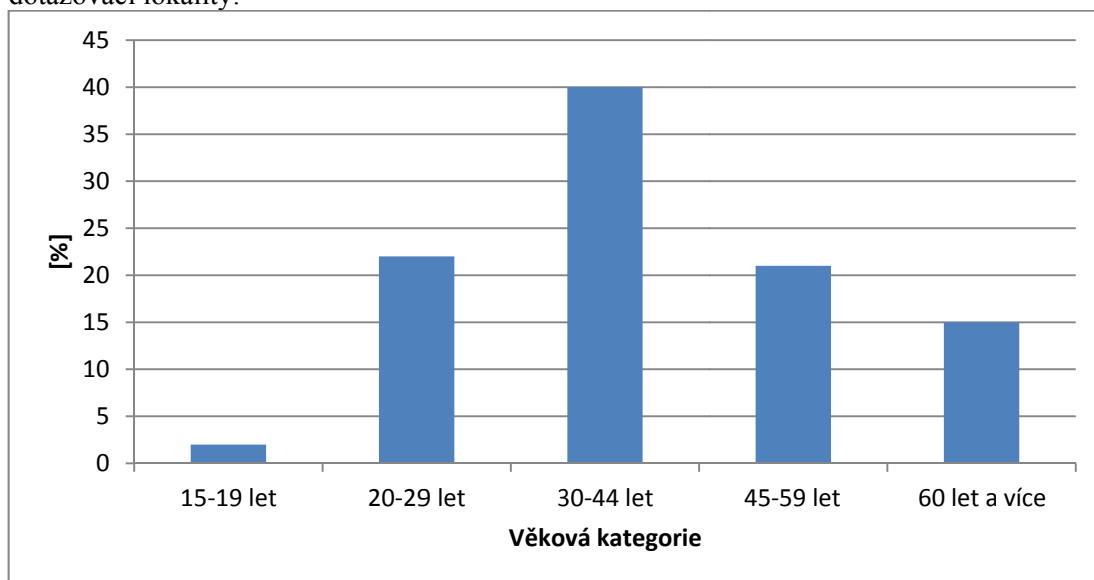
Graf 12: Zaměstnání dotazovaných návštěvníků (v % respondentů) v souhrnu pro všechny dotazovací lokality.

Věk návštěvníků:

Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že největší podíl dotazovaných návštěvníků byl ve věkové kategorii od 30 do 44 let (cca 40 % všech návštěvníků). Další dvě nejbližší věkové kategorie 20-29 let a 45-59 let zaujímají přibližně 20 % v celkovém vzorku. Nejméně návštěvníků (cca 2 %) bylo zaznamenáno ve věkové kategorii 15-19 let, z čehož lze usuzovat, že lokality šetření nejsou pro tuto kategorii návštěvníků příliš atraktivní.

Graf 13: Věk dotazovaných návštěvníků (v % respondentů) v souhrnu pro všechny dotazovací lokality.

Pohlaví návštěvníků:

V celkovém počtu respondentů byla proporce obou pohlaví absolutně vyrovnaná – muži i ženy tvořili ve vzorku rovných 50 %.

Místo bydliště návštěvníků:

Celkově respondenti uvedli 110 názvů obcí. Zajímavým ukazatelem mimo frekvence jednotlivých odpovědí je i pestrost odpovědí dle jednotlivých lokalit. Návštěvníci Svince uvedli jen osm různých míst bydliště, na Zrzávce uvedli 22 různých obcí, na Hukvaldech 54 různých obcí a ve Štramberku dokonce 67 různých názvů obcí svého bydliště. Pokud se podíváme na absolutní frekvenci jednotlivých odpovědí souhrnně ve všech lokalitách, dostaneme těchto 10 nejčastějších odpovědí – obcí bydliště návštěvníků:

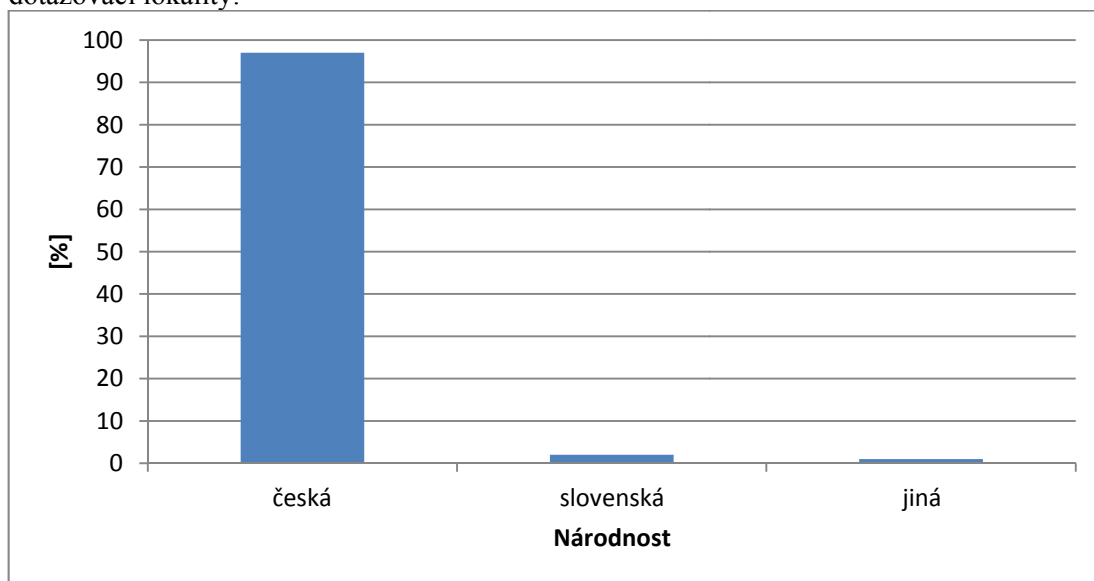
obec	četnost odpovědi
Nový Jičín	80
Ostrava	59
Kopřivnice	21
Frýdek-Místek	18
Mořkov	18
Praha	18
Havířov	17
Valašské Meziříčí	14
Brno	12
Příbor	10

V dalších odpovědích se objevovaly zejména blízké okolní obce, většina z nich byla z území Moravskoslezského, Zlínského a Olomouckého kraje. Mezi dotazovanými respondenty však byli i jednotliví návštěvníci např. z Karlových Varů, Chomutova, Ústí nad Labem, Rokycan, Pardubic a Trutnova.

Národnost návštěvníků:

Dle očekávání byly téměř všichni respondenti české národnosti, 12 respondentů (což odpovídá cca 2 %) bylo slovenské národnosti, 5 respondentů (což odpovídá cca 1 %) zapsalo jinou národnost. Konkrétně se průzkumu zúčastnili tři respondenti polské, jeden španělské a jeden kanadské národnosti.

Graf 14: Národnost dotazovaných návštěvníků (v % respondentů) v souhrnu pro všechny dotazovací lokality.

4. Shrnutí

Předmětem předkládané zprávy je prezentace výsledků realizovaného průzkumu návštěvnických preferencí na čtyřech vybraných lokalitách v Geoparku Podbeskydí formou dotazníkového šetření.

Cílem průzkumu bylo získání vybraných kvalitativních dat o návštěvnických území Geoparku Podbeskydí. Zjišťovány byly informace především o motivaci navštívit území geoparku, délce pobytu, bydliště, spokojenosti s návštěvnickou či interpretační infrastrukturou a dalšími službami. Získaná data budou důležitým podkladem pro budoucí práci s návštěvníky a usměrňování návštěvnosti na území Geoparku Podbeskydí.

Dotazníkový formulář (viz příloha) byl sestaven na základě zkušeností zhotovitele s realizací obdobných průzkumů návštěvnické veřejnosti z jiných lokalit a v úzké spolupráci se zástupcem zadavatele, tak aby co nejlépe reflektoval požadavky na potřebná kvalitativní data o návštěvnických území Geoparku Podbeskydí.

Připravené dotazníkové formuláře byly předloženy respondentům na čtyřech lokalitách v Geoparku Podbeskydí, které reprezentují očekávanou odlišnou strukturu návštěvnosti v různých částech území Geoparku Podbeskydí. Konkrétně se jednalo o následující lokality: přírodní památka Prameny Zrzávky (v Hostašovicích), přírodní rezervace Svinec (u Nového Jičina), přírodní památka Hukvaldy a v centru města Štramberku.

Dotazování bylo provedeno v letním období po dva víkendy v průběhu června (28.6., předprázdninové období) a července 2014 (5.-6.7., letní prázdniny), zpravidla v době od 9 do 17 hodin. Celkem bylo během průzkumu sesbíráno 509 kompletně vyplněných dotazníků, 89 na Zrzávce, 86 na Svinci, 160 ve Štramberku a 174 v Hukvaldech. Získaná data z dotazníků byla digitalizována a následně interpretována. Z provedeného dotazníkového šetření vyplynula následující hlavní zjištění:

Důvod návštěvy: v rámci všech lokalit dohromady byla výrazně převažujícím důvodem návštěvy vycházka a turistika. Mezi jednotlivými lokalitami jsou však patrné poměrně velké rozdíly. Ve Štramberku je nejčastějším důvodem návštěvy nejen vycházka, ale i návštěva historických a kulturních památek. Na Zrzávku zavítalo mnoho návštěvníků kvůli sportu (zejména cyklistice).

Frekvence návštěvy: celkově jsou prakticky vyrovnané skupiny místních návštěvníků (uváděná možnost - „místní či do 10 km“) a sporadičtí návštěvníci Geoparku Podbeskydí (uváděná možnost - „1-krát za rok či více let“). Každá z těchto skupin návštěvníků zahrnuje přibližně 25% návštěvníků. Opět značné jsou rozdíly mezi jednotlivými lokalitami. Na Zrzávce a Svinci s velkým odstupem převažují „místní“ návštěvníci (54, resp. 65 %). Naopak ve Štramberku a na Hukvaldech jsou nejčastěji zastoupeni sporadičtí návštěvníci, kteří zvolili možnost „1-krát za rok či více let“ (38, resp. 34 %).

Forma pobytu návštěvníků: celkově téměř 35 % dotázaných dorazilo buď s partnerem, nebo stejné množství s rodinou včetně dětí. Lokality Štramberk a Hukvaldy jsou nejčastěji navštěvovány rodinami s dětmi, naopak lokality Zrzávka a Svinec nejčastěji navštěvují páry bez dětí.

Další cíle návštěvy v Geoparku Podbeskydí: polovina všech dotázaných navštívila nebo měla v úmyslu v rámci svého aktuálního pobytu navštívit Štramberk (254 z 509 respondentů). Pro návštěvníky jsou výrazně atraktivní také lokality Hukvaldy, Starý Jičín a Javorník.

Délka pobytu: v Geoparku Podbeskydí převažují krátkodobí návštěvníci. Mírná nadpoloviční většina všech návštěvníků zde pobývá pouze několik hodin, v případě

Svince a Zrzávky „několika hodinová“ návštěvníci tvoří dokonce kolem 60 %. Necelých 20 % návštěvníků Geoparku zde tráví minimálně jednu noc.

Způsob dopravy: celkově je nejčastějším způsobem dopravy návštěvníků geoparku, stejně jako ve většině jiných turisticky atraktivních lokalit v ČR, využití vlastního automobilu či motocyklu (téměř 60 % všech dotázaných). Mezi jednotlivými lokalitami jsou však opět patrné rozdíly. Například na Zrzávku dorazilo přes 50 % návštěvníků na kole, na Svinec téměř 70 % návštěvníků pěšky. Nejméně návštěvníků pěšky dorazilo na lokalitu Hukvaldy (cca 2 %), kde je zároveň nejvyšší zastoupení návštěvníků, kteří dorazili vlastními vozidly (cca 80 %), což je dáno mimo jiné její částečnou odlehlostí, ale zejména značným rozptylem místa bydliště návštěvníků Hukvald.

Další aktivity v Geoparku Podbeskydí: více než polovina všech respondentů plánovala během své aktuální návštěvy zajít do restaurace, což je podobný výsledek jako v jiných turist. destinacích. Druhou nejčastější aktivitou byla procházka do přírody v délce 30 minut a více. Třetí nejčastější aktivitou návštěvníků byla návštěva Štramberské Trúby, logicky zejména u návštěvníků v lokalitě Štramberk. Poměrně značná část návštěvníků během svého pobytu také nakoupila suvenýry či zašla na prohlídku jiné historické památky. Návštěva některé z geologických zajímavostí patřila mezi nejméně uváděné další aktivity, konkrétně v 51 případech (cca 10 % všech respondentů).

Spokojenost návštěvníků se stávající nabídkou služeb, aktivit atd.: výrazná většina návštěvníků, konkrétně 74 % je v území spokojena se stávající nabídkou aktivit a služeb. Nejméně spokojených návštěvníků bylo v lokalitě Svinec (52%), naopak nejvíce spokojených v lokalitě Štramberk (92%). Návštěvníkům nejčastěji explicitně chyběly následující služby: odpadkové koše (21x), lavičky a turistická odpočívadla (14 x), toalety (11 x).

Spokojenost s kvalitou naučných stezek a informačního značení v terénu: na území geoparku převažovali velmi spokojení a spíše spokojení návštěvníci, což ukazuje na relativně solidní úroveň terénních informačních prvků v místech dotazování. Tento výsledek by však rozhodně neměl znamenat, že je vhodné resignovat na další terénní informační a interpretační infrastrukturu pro návštěvníky. Ve sledovaném vzorku je totiž značně zastoupena kategorie „spíše spokojených“ návštěvníků, kteří v lokalitách Svinec a Zrzávka dokonce převažují. Lze předpokládat, že případně vybudované nové, moderní prvky interpretace místního dědictví pro návštěvníky geoparku mohou výrazněji zvýšit zastoupení kategorie „velmi spokojených“ návštěvníků.

Povědomost o existenci Geoparku Podbeskydí: v souhrnu za všechny lokality a také ve Svinci, Štramberku a Hukvaldech se naprostá většina návštěvníků (cca 2/3) dozvěděla o existenci Geoparku Podbeskydí až od tazatele při vyplňování dotazníku. Pouze cca 20 % respondentů na těchto lokalitách vědělo o existenci geoparku již déle než rok. Výrazně jiná však byla situace mezi návštěvníky Zrzávky. Zde byl podíl návštěvníků, kteří o existenci Geoparku Podbeskydí předtím nevěděli pouze mírně přes 50 % a návštěvníci, kteří o jeho existenci věděli déle než rok, tvořili téměř 45 % sledovaného vzorku.

Vzdělání návštěvníků: ve struktuře respondentů převažovali návštěvníci se středoškolským vzděláním s maturitou (48 %). Ve srovnání s populací ČR je zřejmé, že zejména počet respondentů s vysokoškolským vzděláním je velmi vysoký (v rámci zastižených návštěvníků tvoří tato skupina 32 %).

Zaměstnání návštěvníků: ve sledovaném vzorku výrazně převažovali návštěvníci se zaměstnaneckým poměrem (57 %), dále následovali důchodci (15 %) a podnikatelé bez zaměstnanců (12 %). Uvedená situace koreluje se strukturou zaměstnání populace ČR.

Věk návštěvníků: největší podíl dotázaných návštěvníků byl ve věkové kategorii od 30 do 44 let (cca 40 % všech návštěvníků). Další dvě nejbližší věkové kategorie 20-29 let a 45-59 let zaujímají přibližně 20 % v celkovém vzorku. Nejméně návštěvníků (cca 2 %) bylo v nejmladší věkové kategorii 15-19 let.

Pohlaví návštěvníků: v celkovém počtu respondentů byla proporce obou pohlaví absolutně vyrovnaná – muži i ženy tvořily ve vzorku rovných 50 %.

Místo bydliště návštěvníků: celkově respondenti uvedli 110 názvů obcí. Návštěvníci Svince uvedli jen osm různých míst bydliště, na Zrzávce uvedli 22 různých obcí, na Hukvaldech 54 různých obcí a ve Štramberku dokonce 67 různých názvů obcí svého bydliště. Celkově patří mezi pět nejčastěji uváděných obcí následující: Nový Jičín (80 respondentů), Ostrava (59), Kopřivnice (21), Frýdek-Místek (18), Mořkov (18) a Praha (18).

Národnost návštěvníků: dle očekávání byly téměř všichni respondenti české národnosti, 12 respondentů (což odpovídá cca 2 %) bylo slovenské národnosti, 5 respondentů (což odpovídá cca 1 %) zapsalo jinou národnost.

V Olomouci dne 22.7.2014

RNDr. Marek Banaš, Ph.D. a kolektiv

Přílohy

Příloha 1: Dotazník pro návštěvníky Geoparku Podbeskydí.

Příloha 2: Situační zakres polohy dotazovacích stanovišť do mapy.

Příloha 1: Dotazník pro návštěvníky Geoparku Podbeskydí.

Číslo dotazníku	Datum	Lokalita
-----------------	-------	----------

Vážená paní, Vážený pane,

nacházíte se v Geoparku Podbeskydí. Území geoparku je na severu ohraničeno sníženinou Oderské brány, na východě úbočím Palkovických vrchů na jihu prvním hřebenem Moravskoslezských Beskyd a na západě úbočím Kojetinských vrchů. Představa o Vašich názorech a způsobu trávení času v Geoparku Podbeskydí poskytneme cenné vodítko pro zlepšení nabídky služeb a zázemí pro návštěvníky. Dotazník je anonymní. Napišete-li svoji e-mailovou adresu, budeme Vás informovat o vyhodnocení

U otázek, kde není vysloveně uveden jiný návod, označte prosím jednu z předložených variant odpovědi, která nejvíce odpovídá Vašemu názoru, nebo která se podle Vás nejvíce přibližuje skutečnosti.

Za řešitelský tým Vám děkuje RNDr. Marek Banaš, Ph.D.

1.) Jaké jsou dva převažující důvody této Vaší návštěvy Geoparku Podbeskydí? (možno max. dvě varianty)

- ¹ sběr hub a lesních plodin ² turistika ³ historické a kulturní památky ⁴ přírodní zajímavosti
⁵ geologické zajímavosti ⁶ vycházka ⁷ sporty (jaké):..... ⁸ záliby (jaké):.....
⁹ jiný (jaký):.....

2.) Jak často Geopark Podbeskydí (kterékoliv místo) navštěvujete?

- ¹ jsem místní (do 10 km od místa dotazování) ² jsem zde poprvé ³ jezdím sem jednou za rok či za několik let ⁴ jednou za půl roku ⁵ jednou za měsíc ⁶ jednou za 14 dní
⁷ jednou za týden ⁸ častěji

3.) S kým si organizujete tento svůj pobyt v Geoparku Podbeskydí?

- ¹ sám ² s partnerem(kou) ³ s rodinou, včetnědětí do 15 let (doplňte počet dětí) ⁴ ve skupince přátel či příbuzných bez dětí ⁵ organizovaná akce, ve větší skupině (více než 10 osob) ⁶ jinak (vypište):.....

4.) Jaká další místa v Geoparku Podbeskydí hodláte během tohoto svého pobytu navštívit, nebo jste už navštívil(a)? Vypište:.....

5.) Jaká je délka vašeho aktuálního pobytu v Geoparku Podbeskydí?

- ¹ několik hodin ² 1 den ³ 2 dny ⁴ 3-7 dní ⁵ déle než 7 dní

6.) Jakým způsobem jste se na tuto Vaši návštěvu do Geoparku Podbeskydí dopravil(a)?

- ¹ vlakem ² linkovým autobusem ³ zájezdovým autobusem ⁴ na kole
⁵ vlastním autem/motocyklem ⁶ pěšky ⁷ jinak (vypište):.....

7.) Co dalšího hodláte dělat nebo jste již dělal(a) během svého pobytu v Geoparku Podbeskydí? (možno více variant)

- ¹ návštěva Štramberké Trúby ² nákup suvenýrů ³ návštěva některé naučné stezky v přírodě
⁴ návštěva restaurace ⁵ pěší vycházka do přírody Podbeskydí (déle než 30 minut)
⁶ návštěva některé geologické zajímavosti Podbeskydí ⁷ návštěva jiné historické památky
⁸ jiné (vypište):..... ⁹ nevím

8.) Jak jste spokojen(a) s kvalitou informačního značení v terénu a s kvalitou naučných stezek v Geoparku Podbeskydí?

- ¹ velmi spokojen ² spíše spokojen ³ spíše nespokojen ⁴ rozhodně nespokojen ⁵ nevím

9.) Chybí Vám v Geoparku Podbeskydí nabídka něčeho, co zde prozatím není, nebo je v nedostatečné podobě? Vypište:.....
² ne, nic mi zde nechybí

10.) Jak dlouho už víte o existenci Geoparku Podbeskydí?

- ¹ několik měsíců ² déle než rok ³ dozvěděl(a) jsem se to až teď od Vás

11.) Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

- ¹ základní ² vyučen(a) / střední bez maturity ³ střední s maturitou ⁴ vysokoškolské

12.) Jaká je Vaše národnost?

- ¹ česká ² slovenská ³ jiná (vypište):.....

13.) Uveďte prosím vaše zaměstnání, pokud pracujete v několika zaměstnáních, uveďte pouze hlavní.

- ¹ zaměstnanec ² OSVČ, živnostenský list, bez zaměstnanců ³ podnikatel(ka), se zaměstnanci
⁴ důchodce ⁵ studující ⁶ na mateřské dovolené ⁷ bez zaměstnání ⁸ jiné (vypište):....

14.) Ve které obci bydlíte?

Vypište prosím PSC nebo název

Pohlaví	Věk
---------	-----

Příloha 2: Situační zázkes polohy dotazovacích stanovišť do mapy.

